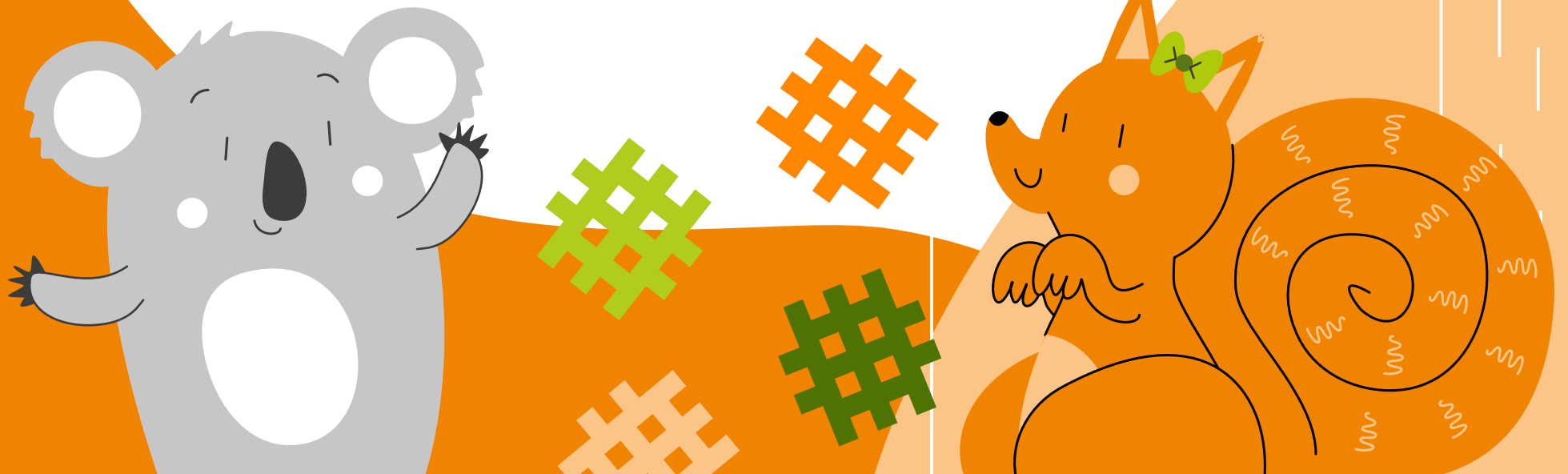

Авторка: Joanna Kochańska
Ілюстраторка: Anna Piaszczyńska

Ведмедик коала і новий дитячий садок

Переклад: Marina Boico і Kateryna Banar

Вступ

До груп в дитячих садках і шкільних класів приєднується все більше українських дітей. Ця електронна книга створена, щоб підтримати дітей та дорослих в процесі адаптації. Вона містить дві казки: казку для дітей, що розмовляють польською й належать до груп чи класів, до яких будуть приєднуватись або вже приєднались нові однокласники й однокласниці України, а також терапевтичну казку українською мовою для дітей, які адаптуються до польськомовних закладів.

Як казки можуть допомогти?

1. Казка про Їжачка Янка.

Це історія про їжачка, який зустрічає в групі нового ровесника з іншого лісу. Звірята спочатку не можуть порозумітися через мовний бар'єр, однак відкритість та цікавість Янка стають початком чудової дружби. Мета казки – розвинути емпатію, відкритість до різноманітності та покращити просоціальне ставлення. Казка може стати відправною точкою для дискусії, що розвиває емоційно-соціальні здібності.

2. Казка про Коалу з евкаліптового лісу.

Розповідає про ведмедика, який разом зі своєю мамою змушений був неочікувано залишити власний дім і тепер постає перед труднощами адаптації в новому середовищі, в якому йому спочатку складно зрозуміти нових друзів. Казка може бути підтримкою для дітей української національності дошкільного чи молодшого шкільного віку, яким довелося залишити рідний дім, і які адаптуються в новій дошкільній групі чи шкільному класі.

Саша був
маленьким
ведмедиком
коалою,
який жив у
дерев'яному
будиночку
на вулиці
Евкаліптовій, 4.

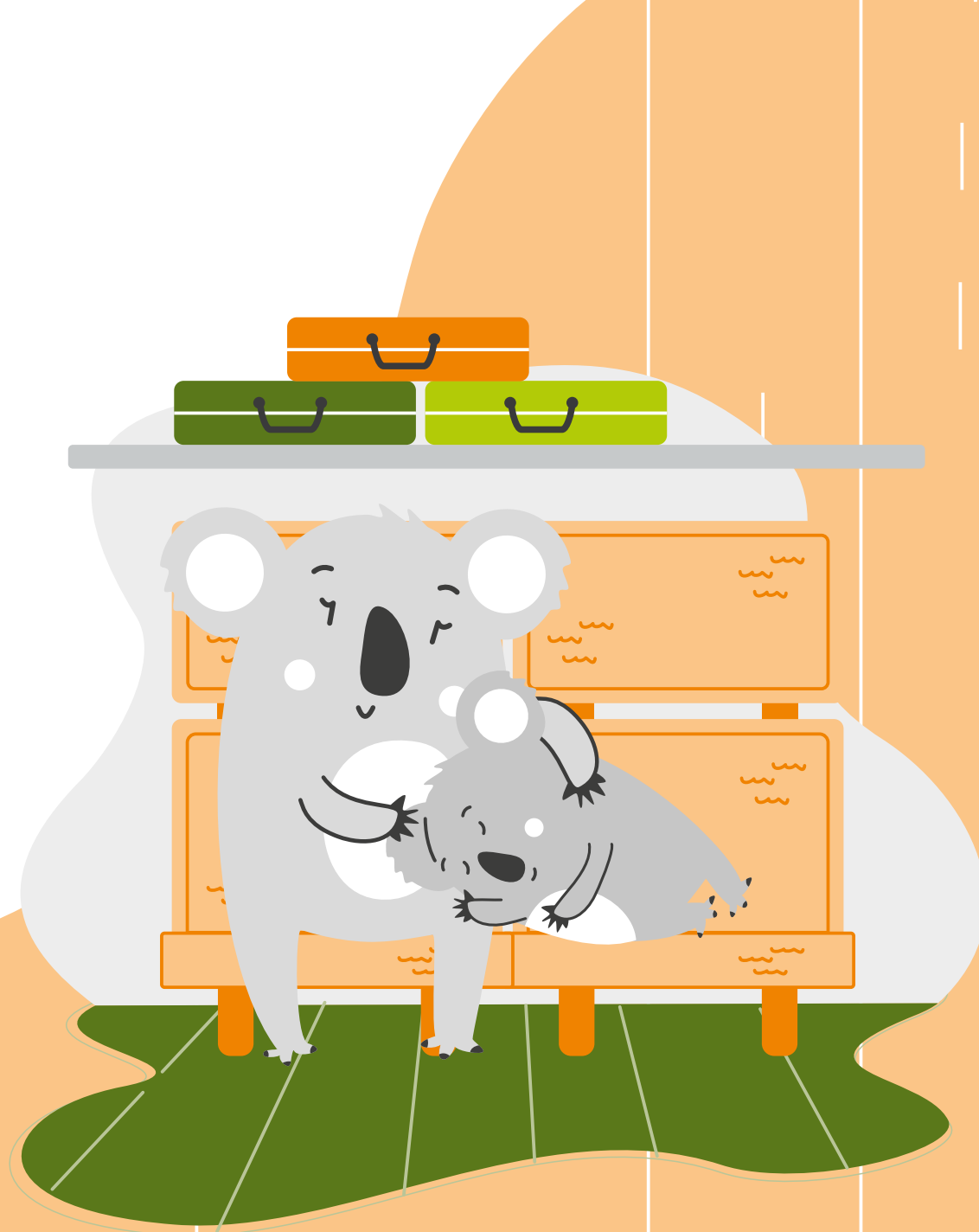

Ведмедик любив кілька речей:
залазити високо на дерева
і дивитися на красиві краєвиди
з їх верхівок, шукати нові зірки
на темному небі, але понад усе
він любив ... велосипед.

Зараз ви можете здивуватися. Ведмідь коала, який їздить на велосипеді? Адже коали зазвичай лазять по деревах! Але точно не їздять на двох колесах. Однак коала був дивовижним ведмедиком, який завжди мав багато енергії і любив їздити на велосипеді.

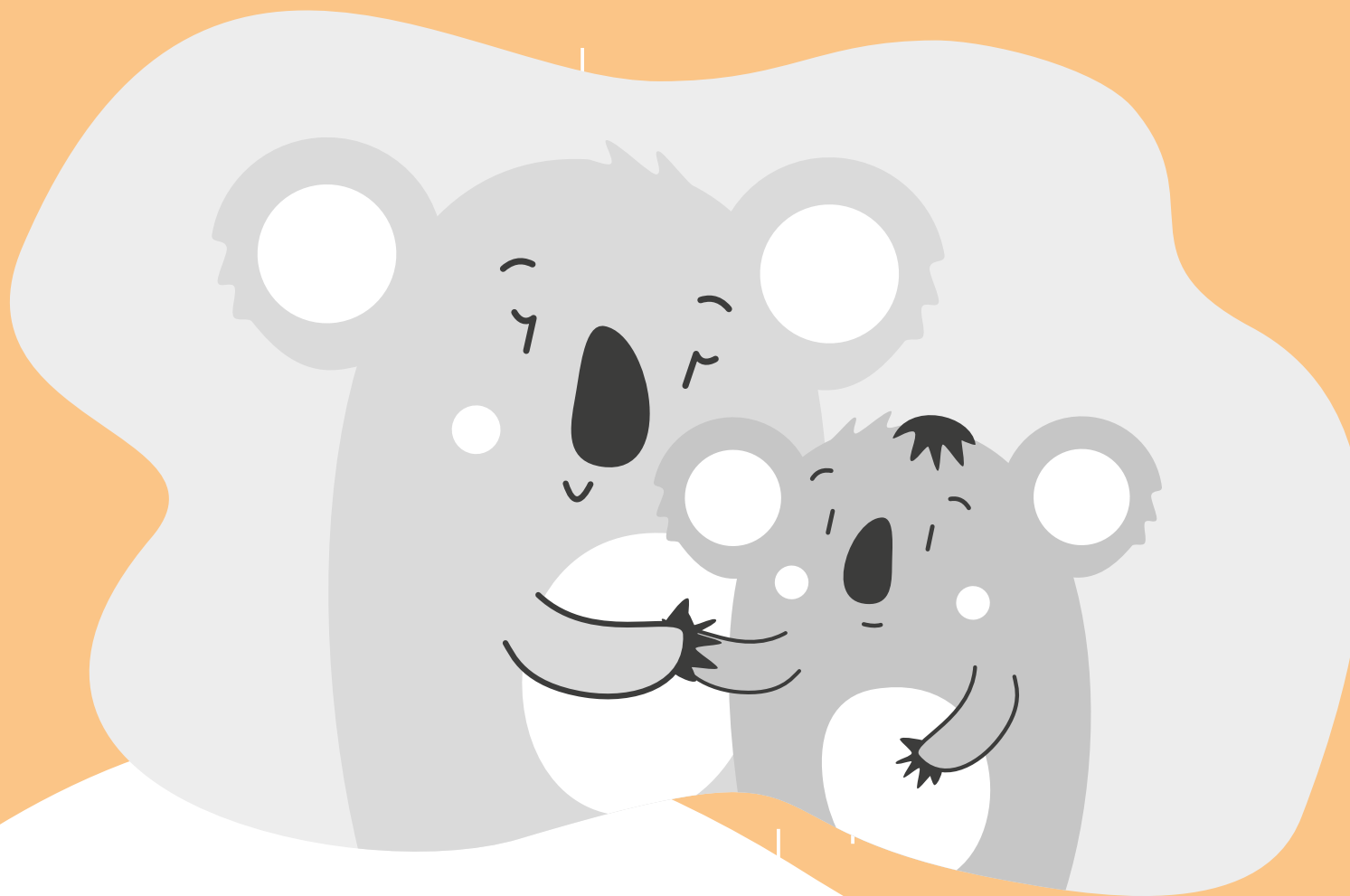
На жаль, на їхній евкаліптовій землі, де він жив із мамою, останнім часом стало дуже неспокійно. Мама Коала сказала, що їм потрібно виїхати і деякий час пожити в іншому лісі. Ведмедик не встиг забрати свій велосипед, і вони з мамою вирушили в далеку подорож. Коала багато спав під час подорожі і пам'ятає лише, що коли він прокидався, мама міцно його обіймала і казала, що вони уже недалеко.

Новий ліс, до якого вони прибули, був дуже схожий на евкаліптовий ліс, але все одно навколо них було багато нового, і всі говорили іншою, новою мовою, якої він ще не знав. Коала та його мама на деякий час залишилися у іншої родини ведмедів, які були схожі на них, але мали інший колір хутра – коричневий, а не сірий.

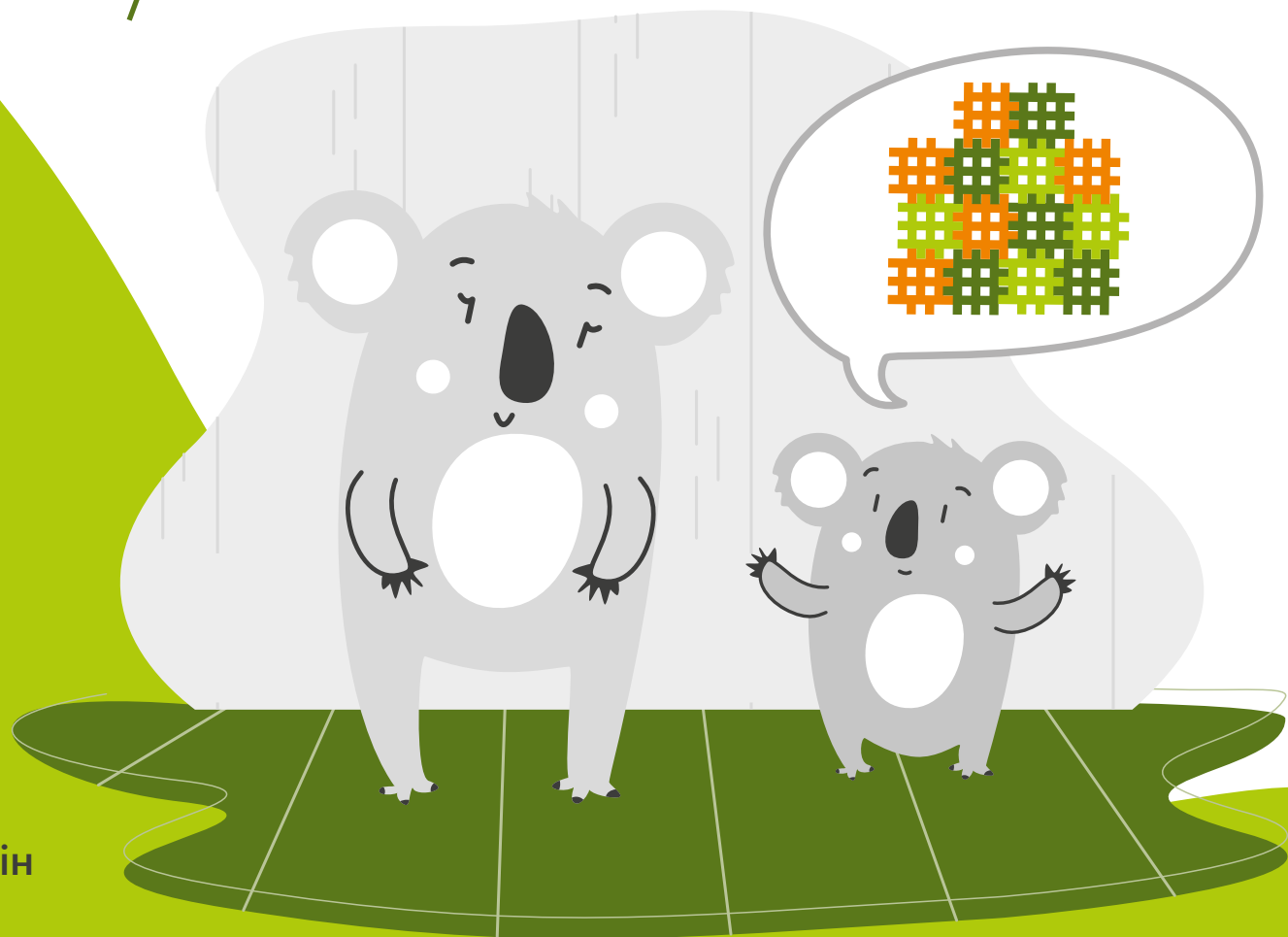
Там вони жили в новій кімнаті, яка дуже сподобалася ведмедику, але іноді йому все одно було сумно через те, що їм довелося покинути евкаліптовий ліс. Коли це ставалося, ведмедик міцно обіймав свою маму, яка цілувала його в лоб і втішала. Такі обійми зазвичай допомагали Саші відчувати себе краще.

Через деякий час у будиночку бурих ведмедів мама коали сказала, що незабаром він піде в новий дитячий садок. Схожий до того, що був в евкаліптовому лісі. Коалі було цікаво, як виглядає це місце, та водночас його трохи хвилювало, як це буде.

- Мамо, чи будуть там інші ведмедики?, - одного вечора він запитав свою маму.

- Так, любий, будуть такі ж ведмедики, як і ти, тільки спочатку пройде якийсь час, перш ніж ви зможете говорити однією мовою. Та ви все одно можете веселитися разом – будувати вежі з кубиків або танцювати під пісні. Як у евкаліптовому дитячому садку.

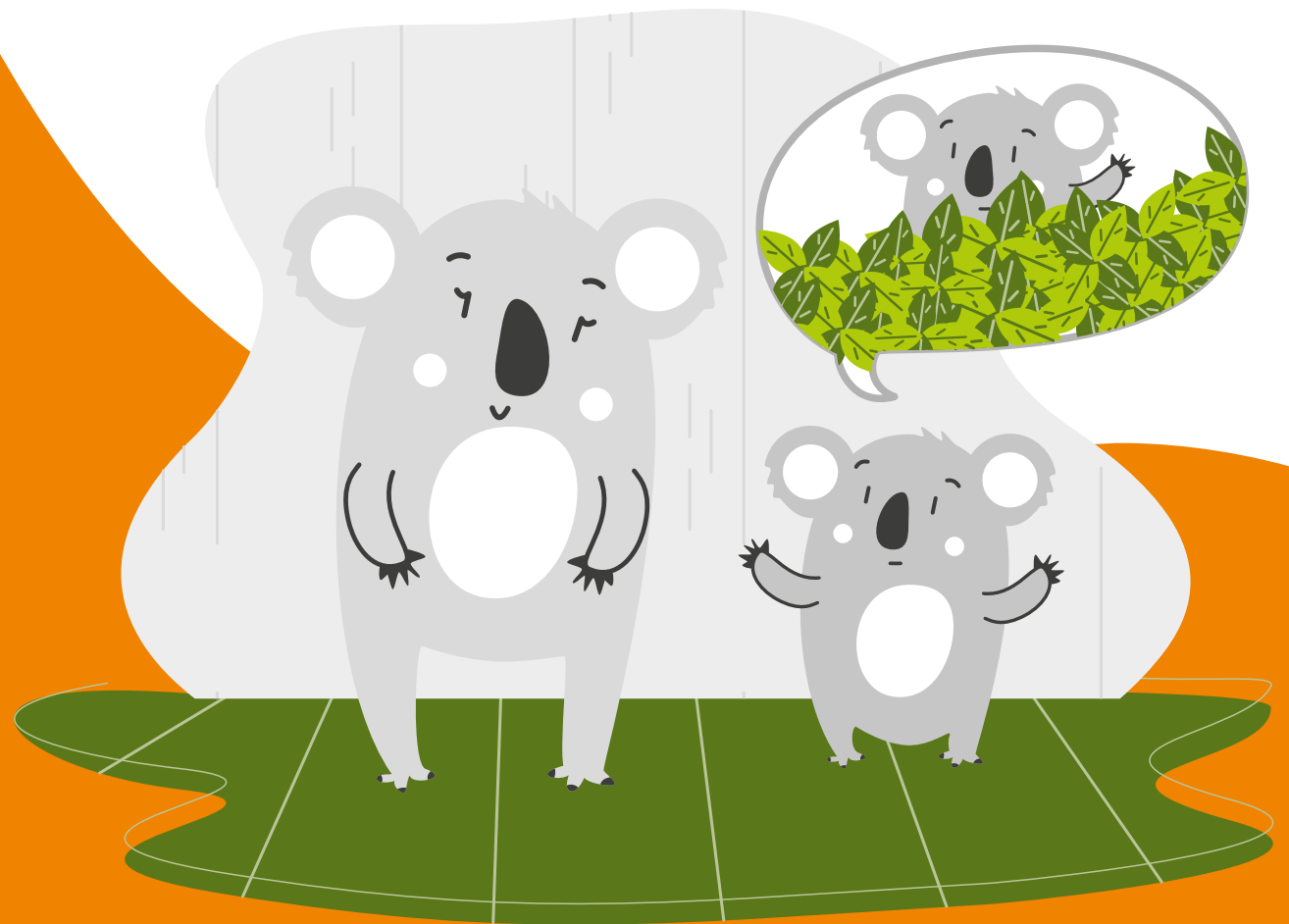

Ведмедик на мить задумався над тим, у яку забаву захочуть пограти інші діти.

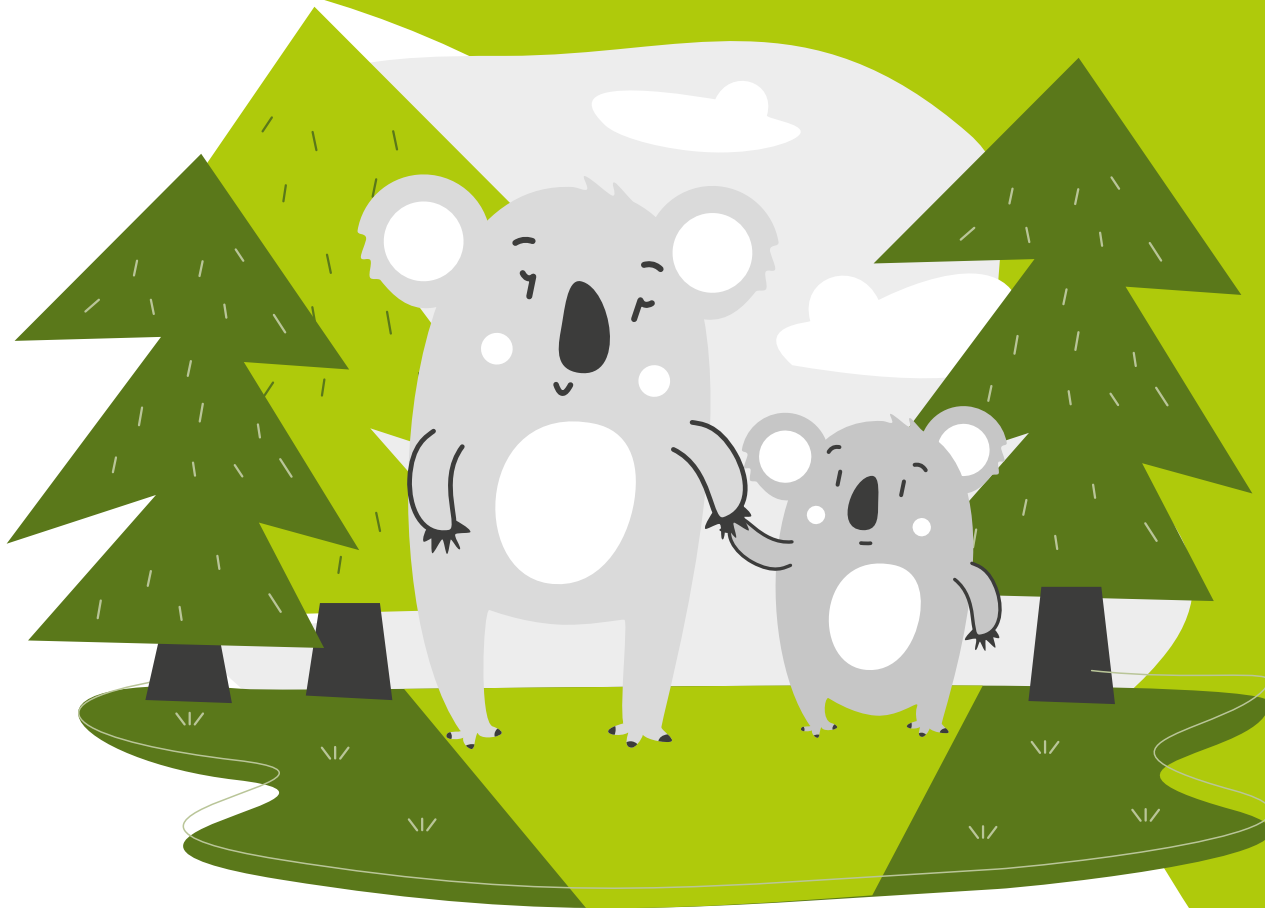
- Мамусю, як ти думаєш, інші тваринки люблять грати в хованки? - запитав він у мами.

- О, я думаю, що так. У цьому лісі, як і в нашому евкаліптовому лісі, багато дерев. Це чудові схованки для таких тваринок, як ви.

Але тепер, малюк, настав час спати, бо завтра ми відвідаємо новий садочок Зрештою, завтра ти все сам побачиш, - сказала мама ведмедику. Він виглянув у вікно, побачив прекрасний місяць і зірки, що освітлюють небо, а потім заснув.

Наступного дня, прокинувшись з самого ранку, ведмедик відчув багато різних почуттів. З одного боку, йому було цікаво, з ким він зустрінеться і познайомиться, але водночас відчував, що трохи боїться нового місця.

Мамо, я там надовго залишусь?
- запитав у мами коала, коли вони бігли в садок першого дня.

- Ні, любий, сьогодні ти залишишся лише на годину. Ти зустрінеш нову пані та дітей, пограєш трохи, а потім я прийду за тобою.

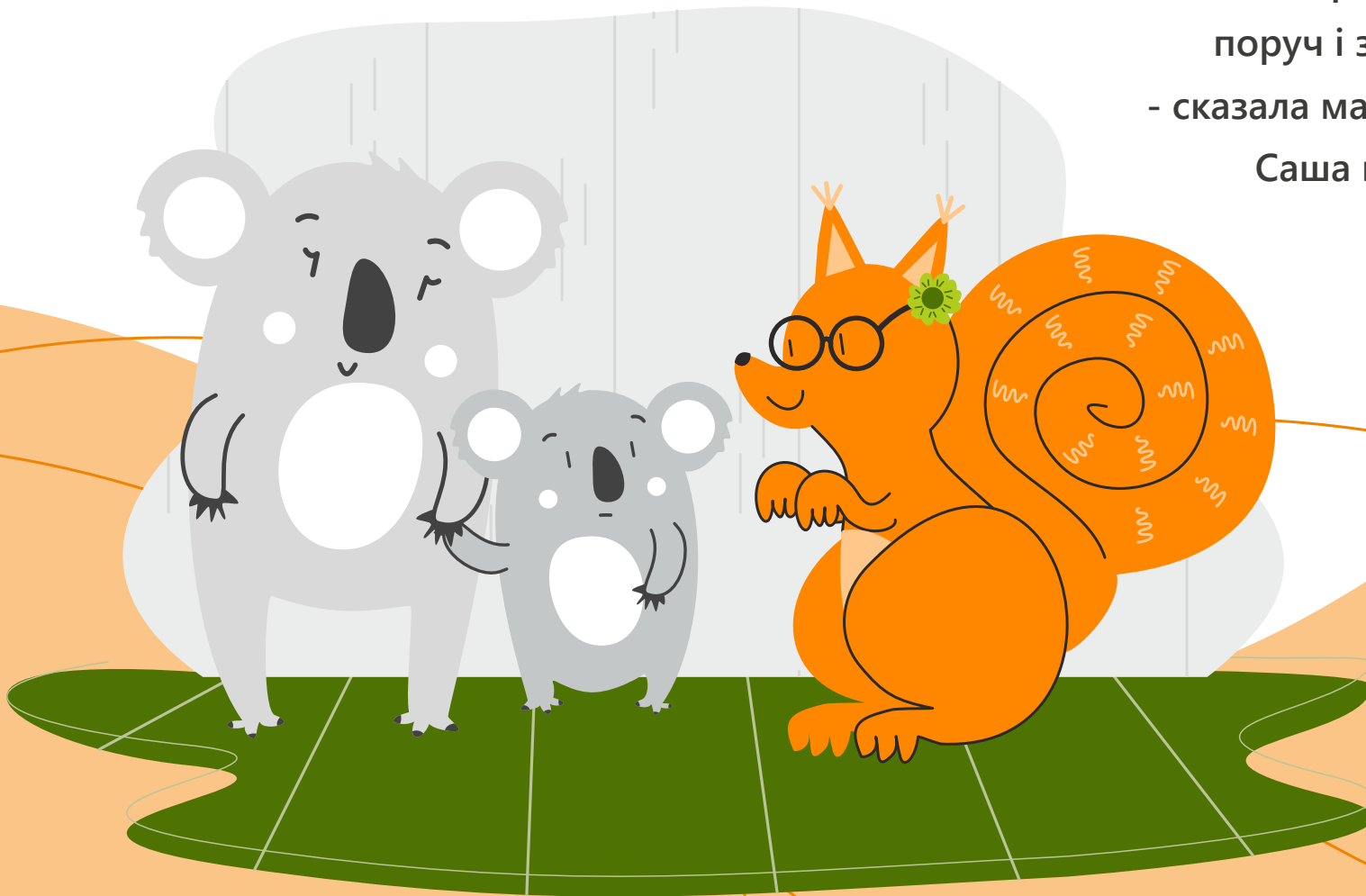
Це трохи заспокоїло маленького ведмедика, адже він не хотів так довго бути без мами на новому місці. Коли вони зайшли в садок, у Сашка склалося враження, що він дуже схожий до того, що в евкаліптовому лісі. Подібні гарні різнокольорові квіти були розвішані на вікнах, а в довгому коридорі висіли дитячі роботи, схожі на ті, які він робив зі своєю пані Кенгуру в попередньому садку.

- Тут досить гарно, — сказав ведмедик мамі, яка подивилася на нього своїми темними очима й широко посміхнулася.

Двері до кімнати відкрила пані Білка, яка відразу ж присіла, щоб привітати його. Вона була трохи схожою на пані Кенгуру з евкаліптового лісу, але мала більш пухнастий хвіст і не мала сумки на животі. Попри відсутність сумочки, вона виглядала досить милою і приємно посміхалася. З роздумів коалу вирвав голос мами, яку він все ще міцно тримав за руку.

- Мені пора, любий. Веселися, а я буду поруч і за годину повернуся до вас,
  - сказала мама і поцілувала його в лоб.
- Саша помахав мамі на прощання і взяв за руку пані Білку.

Кімната теж була подібна до тієї,
що була в евкаліптовому лісі.
Він побачив різнокольорові
іграшки та багато
-багато нових дітей.

Спочатку він помітив ще
одного ведмедика, що його дуже порадувало, бо він був схожий на тих бурих,
з якими вони жили, потім їжачка та оленя, а в кінці — маленьку симпатичну білочку.

Коли коала стояв, задумавшись, він раптом побачив перед собою їжачка, і той наблизився так раптово, що ведмедик трохи злякався і відступив на крок. Але тут пані Білка спокійним голосом щось сказала їжачкові, після цього він тільки посміхнувся Сашку і помахав рукою, а ведмедик зі своєю новою пані помчали далі.

- Дуже мила пані Білка,
— подумав Сашко. У новій кімнаті було трохи шумно, тож він міцніше стиснув її руку, вона одразу глянула на нього й знову присіла. Сашко не знав, що саме вона говорила, але пані Білка виглядала дуже милою, і, слухаючи її спокійний голос, йому стало трохи легше.

Вона провела його кімнатою і показала різні місця: його ящикок, іграшки, туалет та стілець. Він не знав точно, що пані Білка йому говорить, але разом з тим вона багато посміхалася, і це його заспокоїло. Ведмедик відчув, як страх поволі зникає, і він почуває себе в новому місці все краще й краще.

А потім вона зробила щось дуже смішне, махаючи руками і повторюючи слово, схоже на слово «туалет». Сашко зрозумів, що вона мала на увазі, але це дуже розсмішило його. Потім він міцно обняв її і відчув, що цей новий дитячий садок може бути досить веселим.

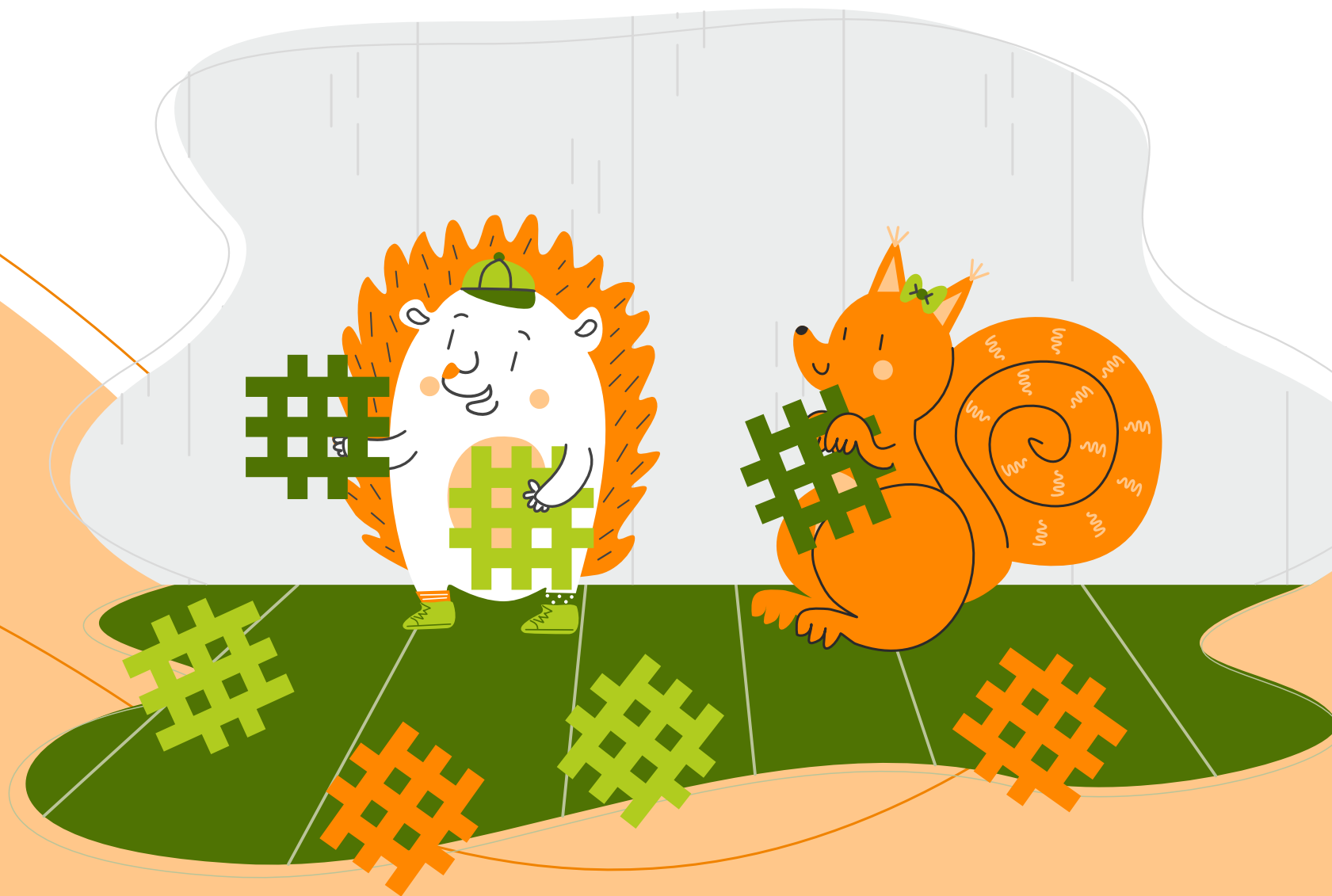
Тоді пані сіла з ним на підлогу і почала показувати різні іграшки, і він знову побачив того самого їжачка і почув голос своєю рідною мовою:

- Хочеш пограти разом? — спитав їжачок. Коала на мить задумався й наострив свої ведмежі вуха. Чи може їжак говорити мовою евкалиптового лісу?

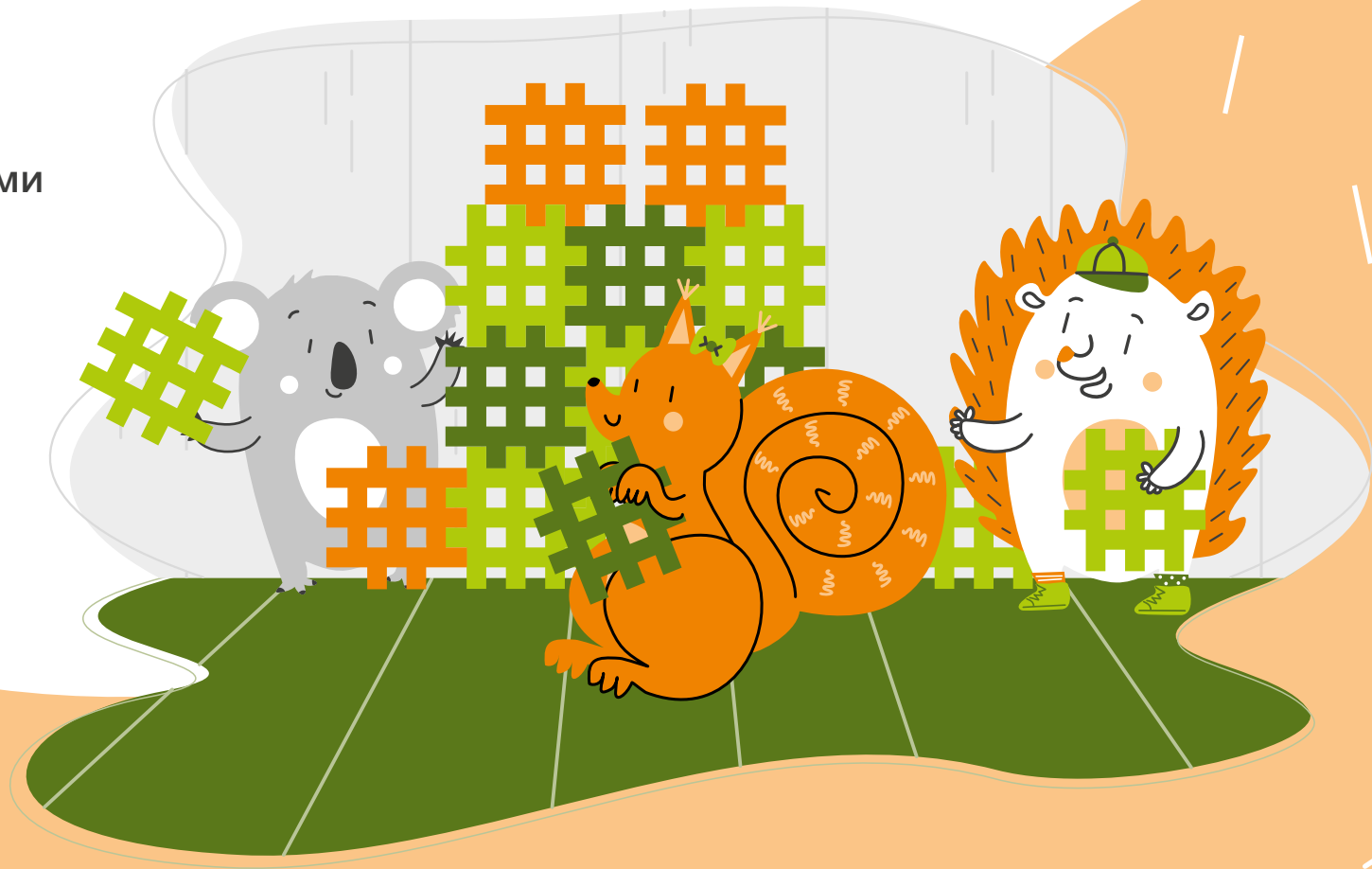

- Звичайно. Може, ми разом щось побудуємо? - він відповів. Та потім їжачок зробив смішний і здивований вираз обличчя й нічого не сказав. Він весело посміхнувся й приніс ближче конструктор. А з ним прийшла білочка з маленьким рудим хвостиком і повторила слово «гра».

— То побудуємо
вежу, таку високу?
— спитав ведмедик,
підбадьорений новими
друзями.

– To świetny pomysł,
– відповіла білочка.
Сашко не зовсім зрозумів її, але помітив,
що вона почала будувати вежу перед ним.

– Досить гарне місце, – подумав ведмедик
і посміхнувся їжачку та білочці, які вже шукали
наступні блоки для нових поверхів вежі.

Для батьків

Дорогі батьки, опікуни!

Адаптація до нової реальності може бути складною як для Вас, так і для Вашого малюка. Ця казка створена, аби допомогти Вам краще підтримати дитину в процесі адаптації до нового місця, яким є дитячий садок чи школа, беручи до уваги мовний бар'єр, з яким Ваша дитина спочатку буде стикатися. Крім розповіді в книжечці, нижче Ви знайдете кілька вказівок щодо того, як супроводжувати дитину в цьому процесі.

Що може допомогти дитині в процесі адаптації?

Постарайтесь відвідати дитячий садок/школу з дитиною на кілька днів раніше. Запитайте Директора закладу, чи дитина може разом з Вами познайомитись з Пані, під опікою якої вона залишатиметься, відвідати зал чи гардероб. Якщо не маєте такої можливості, зазирніть на ігровий чи спортивний майданчик ззовні. Попереднє знайомство з новим місцем, яке буде відвідувати Ваша дитина, може допомогти створити відчуття безпеки.

Розкажіть дитині про перебіг дня в дитячому садку/школі, вказавши час, коли Ви прийдете за нею. Якщо ваша дитина тільки починає ходити в дитячий садок або школу, Ви можете поетапно намалювати їй на аркуші паперу план дня і позначити, коли Ви прийдете за нею (сніданок, заняття з вихователями або уроки, спільні ігри, вихід на ігровий майданчик, обід, відпочинок, полуденок, перебування у світлиці після занять, прихід мами. Ви також можете спланувати спільне заняття, на яке буде чекати Ваша дитина, наприклад, гра чи відвідування дитячого майданчика.

Нижче знайдете вказівки, з якими варто ознайомитись перед читанням терапевтичної казки:

1. Казку найкраще читати дитині, коли Ви обоє розслаблені й відчуваєте себе спокійно. Тільки тоді дитина буде в стані прийняти її зміст.
2. Пам'ятайте, що казка – лише інструмент. Саме читання не означає, що дитина позбудеться труднощів, пов'язаних з адаптацією на новому місці.
3. Будь ласка, пам'ятайте про те, що кожна дитина різна. Спосіб дитини впоратися зі зміною або новою ситуацією залежить від багатьох факторів – темпераменту, набутого досвіду, емоційної зрілості та багатьох інших змінних.
4. Після прочитання не обов'язково розмовляти з дитиною безпосередньо про емоції. Проста ідентифікація з головним героєм казки може допомогти йому краще зрозуміти свої почуття та дати полегшення від того, що не тільки його супроводжують важкі емоції. Якщо Ваша дитина після читання почне говорити про те, що вона відчуває, спробуйте прийняти та її емоції.